ਕੇ. ਹੈਮਾਵਤੀ

ਬਨਾਮ

ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਅਤੇ ਏ. ਐੱਨ. ਆਰ.

(2023 ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ No.2743)

ਸਤੰਬਰ 06,2023

[ਏ. ਐੱਸ. ਬੋਪੰਨਾ * ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਕੁਮਾਰ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਜੇ.

ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਮੁੱਦਾ:

ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਜੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2-ਮੁਲਜ਼ਮ ਯੂ/ਐਸਐਸ.138 ਅਤੇ 142 ਦੇ ਨੈਗੋਸ਼ੀਏਬਲ ਇੰਸਟਰੂਮੈਂਟਸ ਐਕਟ, 1881 ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਇਹ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਢੁਕਵਾਂ ਕੇਸ ਸੀ। ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਸੂਲੀ ਯੋਗ ਕਰਜ਼ੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣਾ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਨੈਗੋਸ਼ੀਏਬਲ ਇੰਸਟਰੂਮੈਂਟਸ ਐਕਟ, 1881-ਕਰਜ਼ਾ ਜੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ-ਯੂ/ਐੱਸ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ। 482, ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਸੀ-ਸਕੋਪਃ

ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆਃ ਕੀ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਕਰਜ਼ਾ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਯੋਗ ਕਰਜ਼ਾ ਹੈ ਜਾਂ ਹੋਰ ਦੇਣਦਾਰੀ ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਉੱਤੇ ਅਤੇ ਉਸ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਸਵਾਲ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਸ਼ਕਤੀ ਯੂ/ਐੱਸ ਹੈ। 482, ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ-ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋਏ ਗਲਤ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਚੈੱਕ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ (2017) ਵਾਅਦਾ ਨੋਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ (2012) ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਇੱਕ ਸਮਾਂ-ਪਾਬੰਦੀਸ਼ੁਦਾ ਕਰਜ਼ਾ ਹੈ-ਜਦੋਂ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦਸੰਬਰ, 2016 ਦੇ ਅੰਦਰ ਰਕਮ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਦਸੰਬਰ, 2016 ਦੇ ਅੰਦਰ ਭੁਗਤਾਨ ਨਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਕਥਿਤ ਰਕਮ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਦਸੰਬਰ, 2016 ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ ਹੀ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗਾ-ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ. ਸੀਮਾ ਕਾਨੂੰਨ, 1963 ਵਿੱਚ ਅਨੁਸੂਚੀ-ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਇੱਕ ਵਾਅਦਾ ਨੋਟ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮਾਂ ਖਤਮ ਹੋਣ' ਤੇ ਚੱਲਣੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ-ਇਸ

ਲਈ, ਸਮਾਂ ਦਸੰਬਰ, 2016 ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਤੋਂ ਚੱਲਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ ਭਾਵ ਦਸੰਬਰ, 2019 ਦੇ ਦੌਰਾਨ-ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, 28.04.2017 ਮਿਤੀ ਦਾ ਚੈੱਕ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ-2017 ਦੇ CC No.681 ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਾਇਤ 11.07.2017 'ਤੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਸਾਰੀਆਂ ਸਮਾਨ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕੇਸ - ਇਸ ਲਈ, ਨਾ ਸਿਰਫ ਰਕਮ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਸੂਲੀਯੋਗ ਕਰਜ਼ ਸੀ, ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵੀ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ - ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ - ਆਰਡਰ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ - ਕੋਡ ਆਫ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ, 1973 – s.482 – ਕੰਟਰੈਕਟ ਐਕਟ, 1872 – s.25(3) ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1963 – ਆਰਟੀਕਲ 34। [ਪੈਰਾ 12, 13, 15-17]

ਨੈਗੋਸ਼ੀਏਬਲ ਇੰਸਟਰੂਮੈਂਟਸ ਐਕਟ, 1881 - ਕਰਜ਼ਾ/ਦੇਣਦਾਰੀ ਜੇਕਰ ਸੀਮਾ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਸਬੂਤ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ - ਧਾਰਾ 482, ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਤਾਂ ਹੀ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ ਜੇਕਰ ਕਰਜ਼ਾ ਵਾਪਸੀਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ:

ਆਯੋਜਤ: ਕੀ ਕਰਜ਼ੇ ਜਾਂ ਦੇਣਦਾਰੀ ਨੂੰ ਸੀਮਾ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਜੋੜਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸੀਮਾ ਦਾ ਸਵਾਲ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਤੱਥ ਦਾ ਮਿਸ਼ਰਤ ਸਵਾਲ ਹੈ - ਇਹ ਸਿਰਫ ਉਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਰਕਮ ਬਾਹਰ ਹੈ ਅਤੇ ਗੈਰ- - ਵਸੂਲੀਯੋਗ, ਜਿਸ ਲਈ ਇੱਕ ਚੈਕ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਬੇਇੱਜ਼ਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਥ੍ਰੈਸ਼ਹੋਲਡ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦਾ ਸਵਾਲ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗਾ - ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਅਦਾਲਤ ਅਧੀਨ 482, ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦਖਲ ਦੇਣਾ ਜਾਇਜ਼ ਹੋਵੇਗਾ। ਪਰ ਹੋਰ ਨਹੀਂ - ਧਾਰਾ 482, ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਸਬੂਤਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਰਨਾ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ - ਅਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਕੋਡ, 1973 - s.482। [ਪੈਰਾ 10]

ਨੇਗੋਸ਼ੀਏਬਲ ਇੰਸਟਰੂਮੈਂਟਸ ਐਕਟ, 1881 - s.139-ਬੇਨਤੀ ਕਰੋ ਕਿ ਜੇ ਚੈੱਕ ਉਸ ਕਰਜ਼ੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਾਂ ਇੱਕ ਦੇਣਦਾਰੀ ਜਿਸ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਅਨੁਮਾਨ ਯੂ/ਐੱਸ. 139 ਉਪਲੱਬਧ ਨਹੀਂ ਹੈਃ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆਃ

ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਉਸ ਪਹਿਲੂ ਉੱਤੇ ਅਕਾਦਮਿਕ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨ ਲਈ ਉਸ ਰਸਤੇ ਉੱਤੇ ਚੱਲਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ ਉੱਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਚੈੱਕ ਦੇ ਅਧਾਰ ਉੱਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਾਅਵੇ, ਜਿਸ ਦੀ ਬੇਇੱਜ਼ਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਨੂੰ ਸਮਾਂ-ਪਾਬੰਦੀ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ-

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਕਰਜ਼ੇ ਵਜੋਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਬੱਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਵਸੂਲੀ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ-ਕੰਟਰੈਕਟ ਐਕਟ, 1872 - ਧਾਰਾ 25 (3)-ਕੋਡ ਆਫ਼ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ, 1973 - s.482। [ਪੈਰਾ 12]

ਐੱਸ ਨਟਰਾਜਨ ਬਨਾਮ ਸਮਾ ਧਰਮ, (2021) 6 SCC 413; ਏ.ਵੀ. ਮੂਰਤੀ ਬਨਾਮ ਬੀ.ਐਸ. ਨਾਗਬਾਸਵੰਨਾ, (2002) 2 SCC 642 [2002] 1 SCR 906 – 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ।

ਐਨਆਈ ਐਕਟ 1881, (2021) ਦੇ 138 ਅਧੀਨ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਸੁਣਵਾਈ SCC ਔਨਲਾਈਨ ਐੱਸ ਸੀ 325 - ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 2743 ਦਾ 2023 ।

ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 12.02.2019 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ 2018 ਦੇ CRLP ਨੰਬਰ 12675 ਵਿੱਚ ਅਮਰਾਵਤੀ ਵਿਖੇ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦਾ।

ਨਾਲ

2023 ਦੀ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 2746, 2744 ਅਤੇ 2745।

ਸੰਚਿਤ ਗਰਗਾ, ਅਮਨ ਚਾਵਲਾ, ਕਰਨ ਦੁਆ, ਨਿਕੁੰਜ ਜੈਨ, ਮਾਧਵ ਆਨੰਦ, ਕੁਨਾਲ ਰਾਣਾ, ਐਡਵੋਕੇਟ. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ।

ਸਿਧਾਰਥ ਲੂਥਰਾ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਮਹਿਫੂਜ਼ ਅਹਿਸਾਨ ਨਾਜ਼ਕੀ, ਪੋਲੰਕੀ ਗੌਥਮ, ਟੀ ਵਿਜੇ ਭਾਸਕਰ ਰੈਡੀ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਨੀਤੀ ਰਿਚਾਰੀਆ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰਾਜੇਸ਼ਵਰੀ ਮੁਖਰਜੀ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਕੇ. ਸ਼ਾਰਦਾ ਦੇਵੀ, ਆਰ. ਵਿਜੇ ਨੰਦਨ ਰੈੱਡੀ, ਵੀ. ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਸਵਰੂਪ, ਐਡਵ. ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ।

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ

ਏ. ਐਸ. ਬੋਪੰਨਾ, ਜੇ.

1. ਛੁੱਟੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

2. ਅਪੀਲਕਰਤਾ 2018 ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 12675 ਅਤੇ ਸਮਾਨ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਅਮਰਾਵਤੀ ਵਿਖੇ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮਿਤੀ 12.02.2019 ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਫੈਸਲੇ ਰਾਹੀਂ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2 ਵਿਰੁੱਧ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਜੋ ਕਿ 2017 ਦਾ ਸੀ. ਸੀ. <ਆਈ. ਡੀ. 1 ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਾਖਾਪਟਨਮ ਵਿਖੇ ॥ ਵਧੀਕ ਮੁੱਖ ਮੈਟਰੋਪੋਲੀਟਨ

ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੀ ਫਾਈਲ ਉੱਤੇ ਸਮਾਨ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਹਨ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ 2017 ਦੇ ਸੀ. ਸੀ. ਨੰਬਰ 681 ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ, ਜੋ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਰੁੱਧ ਦਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ-ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰ. 2 ਨੈਗੋਸ਼ੀਏਬਲ ਇੰਸਟਰੂਮੈਂਟਸ ਐਕਟ (ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ 'ਐੱਨ. ਆਈ. ਐਕਟ') ਦੀ ਧਾਰਾ 138 ਅਤੇ 142 ਦੇ ਤਹਿਤ। ਇਸ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।

3. ਕੇਸ ਦੇ ਸੰਖੇਪ ਤੱਥ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਅਪੀਲ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰ. 2 ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਜਾਣਦੇ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ ਕਾਰਨ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰ. 2 ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਉਧਾਰ ਲੈਣ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕੀਤਾ-ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰ ਦੀ ਅਧਿਐਨ ਦਵਾਈ ਅਤੇ ਘਰੇਲੂ ਖਰਚਿਆਂ ਲਈ। ਮੁੜ ਭੁਗਤਾਨ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰ. 2 25.07.2012 ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਵਾਅਦਾ ਨੋਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਹਿਮਤੀ ਹੋਈ ਸੀ ਕਿ ਰਕਮ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ 2 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਵਿਆਜ ਦੇ ਨਾਲ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ। ਵਾਅਦਾ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸ਼ਰਤ ਸੀ ਕਿ ਦਸੰਬਰ, 2016 ਤੱਕ ਪੂਰਾ ਅਤੇ ਅੰਤਿਮ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2 ਵਾਅਦਾ ਨੋਟ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸ਼ਰਤ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਪਰ 28.04.2017 ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਚੈੱਕ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਉੱਤੇ No.548045 ਵਿਜੈ ਬੈਂਕ, ਜੇ. ਪੀ. ਮਾਰਗ, ਵਿਸ਼ਾਖਾਪਟਨਮ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 10,00,000-ਕਰਜ਼ੇ ਦੇ ਅੰਸ਼ਕ ਭੁਗਤਾਨ ਵੱਲ। ਜਦੋਂ ਚੈੱਕ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਬੈਂਕ ਦੁਆਰਾ 15.05.2017 'ਤੇ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਚੈੱਕ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਫੰਡ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2 ਨੂੰ ਮਿਤੀ 24.05.2017 ਦਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਦਾ ਜਵਾਬ ਜਵਾਬ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2 ਦੁਆਰਾ 01.06.2017 ਉੱਤੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ 03.06.2017 ਉੱਤੇ ਕਥਿਤ ਜਵਾਬ ਲਈ ਇੱਕ ਜਵਾਬ ਭੇਜਿਆ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2 ਨੇ 07.06.2017 ਉੱਤੇ ਕਥਿਤ ਜਵਾਬ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਭੇਜਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ, ਵਿਸ਼ਾਖਾਪਟਨਮ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ 2017 ਦੇ ਸੀ. ਸੀ. ਨੰਬਰ 681 ਰਾਹੀਂ ਐੱਨ. ਆਈ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 138 ਤਹਿਤ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਅਤੇ ਸਮਾਨ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦਰਜ ਕੀਤੀਆਂ। ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2-ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਰੁੱਧ ਐੱਨ. ਆਈ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 138 ਤਹਿਤ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਅਤੇ ਸੰਮਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ।

4. ਵਾਅਦਾ ਨੋਟ ਦੀ ਮਿਤੀ ਅਤੇ ਚੈੱਕ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਸਮਾਨ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਤੱਥ ਸਥਿਤੀ ਵੀ ਸਮਾਨ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਾਰੇ ਵਾਅਦਾ ਨੋਟਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਮੁੜ ਅਦਾਇਗੀ ਦੀ ਮਿਆਦ ਇੱਕੋ ਜਿਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਤੱਥ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ

ਬਿਰਤਾਂਤ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, ਐੱਸਐੱਲਪੀ (ਸੀ. ਆਰ. ਐੱਲ.) ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਅਪੀਲ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਤੱਥ। 2019 ਦਾ No.7455 ਇੱਥੇ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

5. ਹਾਲਾਂਕਿ ਇੱਥੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2 ਨੇ 2018 ਦੀ CRL.P No.12675 ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤਾ, 1973 ਦੀ ਧਾਰਾ 482 (ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ 'ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਸੀ.') ਦੇ ਤਹਿਤ 2017 ਦੀ ਸੀ. ਸੀ. ਨੰਬਰ 681 ਅਤੇ ਸਮਾਨ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 482 ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਸੀ. ਤਹਿਤ ਦਾਇਰ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ। 2 ਇਸ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਅਤੇ 416 ਦਾ ਨਿਰੀਖਣ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਵਾਅਦਾ ਨੋਟਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਸੀਮਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਚੈੱਕ ਜਾਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਇਹ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਢੁਕਵਾਂ ਕੇਸ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਸੂਲੀਯੋਗ ਕਰਜ਼ੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ।

6. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਸੰਚਿਤ ਗਰਗ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪੈਰਵੀ ਕਰਦਿਆਂ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਕਦਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2 ਵੱਲੋਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਾਅਦਾ ਪੱਤਰ ਦਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦਾ ਬੰਧਨਕਾਰੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਐਨ. ਆਈ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 138 ਤਹਿਤ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਉਦੋਂ ਕਾਇਮ ਰੱਖੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਚੈੱਕ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਂ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਖਿੱਚਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਕਰਜ਼ਾ ਜੋ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਯੋਗ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਕੋਈ ਸੀਮਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਚੈੱਕ ਇੰਡੀਅਨ ਕੰਟਰੈਕਟ ਐਕਟ, 1872 ਦੀ ਧਾਰਾ 25 (3) ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਇੱਕ ਵਾਅਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਵਾਅਦਾ ਜੋ ਇੱਕ ਸਮਝੌਤਾ ਹੈ, ਆਮ ਨਿਯਮ ਦਾ ਇੱਕ ਅਪਵਾਦ ਹੈ ਕਿ ਬਿਨਾਂ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤੇ ਇੱਕ ਸਮਝੌਤਾ ਰੱਦ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਚੈੱਕ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਅਜਿਹਾ ਵਾਅਦਾ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ, ਜਿਸ ਕਰਜ਼ੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਸਮਾਂ-ਪਾਬੰਦੀ ਹੋਵੇ, ਉਹ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁੜ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਯੋਗ ਹੈ। ਭਾਰਤੀ ਕੰਟਰੈਕਟ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 25 (3) ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਵਾਅਦਾ/ਸਮਝੌਤਾ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਯੋਗ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਸੀਮਾ ਕਾਨੂੰਨ ਸਿਰਫ ਇਲਾਜ ਨੂੰ ਰੋਕਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਧਿਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ। ਉਸ ਨੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਐੱਸ. ਨਟਰਾਜਨ ਬਨਾਮ ਸਮਾ ਧਰਮ, (2021) 6 ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. 413 ਅਤੇ ਏ. ਵੀ. ਮੂਰਤੀ ਬਨਾਮ ਬੀ. ਐੱਸ. ਨਾਗਬਾਸਵੰਨਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ, (2002) 2 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 642.

7. ਸ੍ਰੀ ਸਿਧਾਰਥ ਲੂਥਰਾ, ਜੋ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2 ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਐਮਿਕਸ ਕਿਊਰੀ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ-ਦੋਸ਼ੀ ਜੋ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਏ ਹਨ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨਗੇ। ਵਿਦਵਾਨ ਐਮਿਕਸ ਕਿਊਰੀ ਨੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦੱਸੇ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਇੱਕ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਧਾਰਾ 139 ਐੱਨ. ਆਈ. ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਨੁਮਾਨ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ, ਇੱਕ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਅਤੇ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 322 ਵਿੱਚ ਤੁਰੰਤ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗਾ। ਐੱਨ. ਆਈ. ਐਕਟ 1881 ਦੀ ਧਾਰਾ 138, (2021) ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. ਔਨਲਾਈਨ ਐੱਸ. ਸੀ. 325 ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਧਾਰਾ 138 ਐੱਨ. ਆਈ. ਐਕਟ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਤੱਥ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਅੱਗੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਮਾਂ-ਪਾਬੰਦੀ ਵਾਲਾ ਕਰਜ਼ਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਯੋਗ ਕਰਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਕਰਜ਼ੇ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਜਿਹਾ ਕਰਜ਼ਾ ਜਾਂ ਜਾਇਜ਼ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਅਧਾਰ' ਤੇ ਦੇਣਦਾਰੀ ਜਨਤਕ ਨੀਤੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਐੱਨ. ਆਈ. ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਭਾਰਤੀ ਕੰਟਰੈਕਟ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 25 (3) ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਇੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਵਾਅਦਾ ਅਤੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ।

8. ਹੱਦ ਤੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਤਾਂ ਜੋ ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 482 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਾਇਰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਦੀ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਨੂੰ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕੇ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਐੱਨ. ਆਈ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 138 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਐੱਸ. ਨਟਰਾਜਨ ਬਨਾਮ ਸਮਾ ਧਰਮ ਅਤੇ ਅਨਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। (2021) 6 ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. 413 ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈਃ

“6. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕੰਟਰੈਕਟ ਐਕਟ, 1872 ਦੀ ਧਾਰਾ 25 (3) ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਮਾਂਬੱਧ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਪੂਰੇ ਜਾਂ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਕਰਜ਼ੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਵਾਅਦਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ; ਕਿ ਵਾਅਦਾ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਤਾਂ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਿਯੁਕਤ ਏਜੰਟ ਦੁਆਰਾ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਸਮਾਂਬੱਧ ਕਰਜ਼ੇ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ

ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ, ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਕੰਟਰੈਕਟ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 25 (3) ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਫਿਰ ਇਸ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਗੌਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕੀ ਚੈੱਕ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਸਮਾਂਬੱਧ ਕਰਜ਼ੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਐੱਨ. ਆਈ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਅਤੇ 6 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ। ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਯੋਗ ਕਰਜ਼ੇ ਦੇ ਸਵਾਲ ਉੱਤੇ ਕੁੱਝ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਐੱਨ. ਆਈ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 132 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਧਾਰਾ 138 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ, ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਚੈੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਯੋਗ ਕਰਜ਼ੇ ਜਾਂ ਹੋਰ ਦੇਣਦਾਰੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਫਿਰ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਚੈੱਕ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਵੇਲੇ, ਭਾਵ ਆਈ. ਡੀ. 1 'ਤੇ, ਦੋਸ਼ੀ ਦਾ ਕਥਿਤ ਕਰਜ਼ਾ ਸਮਾਂਬੱਧ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਰੱਦ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

7. ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਕਰਜ਼ੇ ਜਾਂ ਦੇਣਦਾਰੀ ਨੂੰ ਸੀਮਾ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ' ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਯੋਗ ਕਰਜ਼ਾ ਜਾਂ ਦੇਣਦਾਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮਾਮਲਾ ਅਜਿਹੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜੋ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਇਸ ਪੜ੍ਹਾਅ 'ਤੇ ਅਜਿਹਾ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਣ ਲਈ ਰਾਜ਼ੀ ਕਰ ਸਕੇ। ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਤੱਥ ਦਾ ਇੱਕ ਮਿਸ਼ਰਤ ਸਵਾਲ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਰਜ਼ਾ ਸਮੇਂ-ਪਾਬੰਦੀਸ਼ੁਦਾ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ”

9. ਵਿਦਵਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਏ.ਵੀ. ਮੂਰਤੀ ਬਨਾਮ ਬੀ.ਐਸ. ਨਾਗਬਾਸਵੰਨਾ (2002) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 642 ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸਨੂੰ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ: “ 5. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਥ੍ਰੈਸ਼ਹੋਲਡ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ' ਤੇ ਕੋਈ ਰਾਏ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਹਾਲੇ ਧਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਭੜਕਾਇਆ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਪਰ, ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਅਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 118 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਇੱਕ ਅਨੁਮਾਨ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਹਰ ਗੱਲਬਾਤ ਯੋਗ ਸਾਧਨ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 139 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਕਿ ਚੈੱਕ ਧਾਰਕ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 138 ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਕੁਦਰਤ ਦਾ ਚੈੱਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਰਜ਼ੇ ਜਾਂ ਹੋਰ ਦੇਣਦਾਰੀ ਦੇ ਪੂਰੇ ਜਾਂ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ' ਤੇ ਡਿਸਚਾਰਜ ਲਈ। ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਵੀ ਉਚਿਤ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਕੰਟਰੈਕਟ ਐਕਟ, 1872 ਦੀ ਧਾਰਾ 25 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਦੇ ਤਹਿਤ, ਇੱਕ ਵਾਅਦਾ, ਜੋ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ

ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਚਾਰਜ ਲਗਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਏਜੰਟ ਦੁਆਰਾ ਆਮ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਜਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਤੁਰੰਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਰਜ਼ੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹਰ ਸਾਲ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਆਪਣੀ ਸੰਤੁਲਨ ਸ਼ੀਟ ਵਿੱਚ, ਰਕਮ ਨੂੰ ਦੋਸਤਾਂ ਤੋਂ ਜਮ੍ਹਾਂ ਵਜੋਂ ਦਿਖਾਇਆ ਸੀ। 31-3-1997 ਉੱਤੇ ਸੰਤੁਲਨ ਸ਼ੀਟ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਵੀ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੁਆਰਾ ਉਧਾਰ ਲਈ ਗਈ ਰਕਮ ਸੰਤੁਲਨ ਸ਼ੀਟ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਲੈਣਦਾਰ ਕੋਲ ਉਸ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਸੀਮਾ ਦੀ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਮਿਆਦ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਪਹਿਲੂਆਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਅੰਤਿਮ ਰਾਏ ਪ੍ਰਗਟ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਉਹ ਮਾਮਲੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਬਚਾਅ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਭੜਕਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

6. ਇਹ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਚੈੱਕ ਕਿਸੇ ਕਰਜ਼ੇ ਜਾਂ ਦੇਣਦਾਰੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਖਿੱਚਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜੇ ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ, ਚੈੱਕ ਇੱਕ ਦਾਅਬਾਜ਼ੀ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਤਹਿਤ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਕਰਜ਼ੇ ਜਾਂ ਦੇਣਦਾਰੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਖਿੱਚਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਕਿ ਕਰਜ਼ਾ ਜਾਂ ਦੇਣਦਾਰੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਦਾਅਵਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਰਜਿਤ ਹੈ। ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪਰ ਸਾਨੂੰ ਯਕੀਨ ਹੈ ਕਿ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਇਸ ਪੜ੍ਹਾਅ 'ਤੇ, ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੁਆਰਾ ਖਿੱਚਿਆ ਗਿਆ ਚੈੱਕ ਕਿਸੇ ਕਰਜ਼ੇ ਜਾਂ ਦੇਣਦਾਰੀ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਜੋ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ' ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗੈਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਗਲਤ ਸੀ। ”

10. ਦੱਸੀ ਗਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਐੱਨ. ਆਈ. ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਚੈੱਕ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਕਰਜ਼ੇ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਕੰਟਰੈਕਟ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 25 (3) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸੰਕੇਤ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਇਹ ਸਵਾਲ ਕਿ ਕੀ ਕਰਜ਼ਾ ਜਾਂ ਦੇਣਦਾਰੀ ਨੂੰ ਸੀਮਾ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਣਾ ਅਜਿਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਨ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਧਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ

ਸਬੂਤ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਤੱਥ ਦਾ ਇੱਕ ਮਿਸ਼ਰਤ ਸਵਾਲ ਹੈ। ਇਹ ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਕਮ ਜੋ ਗੈਰ-ਵਸੂਲੀਯੋਗ ਹੈ, ਜਿਸ ਲਈ ਇੱਕ ਚੈੱਕ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਬੇਇੱਜ਼ਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਥਰੈਸ਼ਹੋਲਡ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦਾ ਸਵਾਲ ਉੱਠਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 482 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਜਾਇਜ਼ ਹੋਵੇਗੀ ਪਰ ਹੋਰ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਸੀ ਕਿ ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 482 ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨਾ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

11. ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਵਿਦਵਾਨ ਐਮਿਕਸ ਕਿਊਰੀ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਗੇ ਕਿ ਇੱਥੇ ਉੱਪਰ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦੇ ਬਾਅਦ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਵੱਖਰੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਦੇਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਐੱਨ. ਆਈ. ਐਕਟ, 2021 ਦੀ ਧਾਰਾ 138 ਦੇ ਤਹਿਤ ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. ਔਨਲਾਈਨ ਐੱਸ. ਸੀ. 325 ਨੂੰ 420 ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਕਿ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 322 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਪਹਿਲੂ ਵਜੋਂ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਕੋਲ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 138 ਤਹਿਤ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਉਣੀ ਪਵੇਗੀ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਖੋਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਅਤੇ ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 482 ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਜਾਇਜ਼ ਹੋਵੇਗੀ। ਵਿਦਵਾਨ ਐਮਿਕਸ ਕਿਊਰੀ ਦੁਆਰਾ ਅੱਗੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 25 (3) ਦੇ ਤਹਿਤ ਚੈੱਕ ਦੀ ਬੇਇੱਜ਼ਤੀ ਲਈ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਵੀ ਐੱਨ. ਆਈ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 138 ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੇ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜੋ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਯੋਗ ਕਰਜ਼ਾ ਜਾਂ ਹੋਰ ਦੇਣਦਾਰੀ ਸਿਰਫ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ' ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਯੋਗ ਕਰਜ਼ਾ ਜਾਂ ਹੋਰ ਦੇਣਦਾਰੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਜੇ ਚੈੱਕ ਉਸ ਕਰਜ਼ੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਾਂ ਇੱਕ ਦੇਣਦਾਰੀ ਜਿਸ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਐੱਨ. ਆਈ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 139 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਨੁਮਾਨ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

12. ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ ਐੱਸ. ਨਟਰਾਜਨ ਅਤੇ ਏ. ਵੀ. ਮੂਰਤੀ (ਉਪਰੋਕਤ) ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਪਹਿਲੂਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਸਤਾਰ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਨਿਰੀਖਣ ਤੇਜ਼ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਐੱਨ. ਆਈ. ਐਕਟ (ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ) ਦੀ ਧਾਰਾ 138 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੇਸਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ, ਕੀ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਕਰਜ਼ਾ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਯੋਗ ਕਰਜ਼ਾ ਹੈ ਜਾਂ ਹੋਰ ਦੇਣਦਾਰੀ ਹਰੇਕ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ' ਤੇ ਅਤੇ ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਵਾਲ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਧਾਰਾ 482 ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਸੀ. ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਉੱਠਦਾ ਹੈ। ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਵੀ ਸਾਨੂੰ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਉਸ ਪਹਿਲੂ ਉੱਤੇ ਅਕਾਦਮਿਕ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨ ਲਈ ਉਸ ਰਸਤੇ ਉੱਤੇ ਚੱਲਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਤੱਥਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਚੈੱਕ ਦੀ ਬੇਇੱਜ਼ਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਉਸ ਦੇ ਅਧਾਰ ਉੱਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਦਾਅਵਾ ਸਮਾਂ-ਪਾਬੰਦੀ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਕਰਜ਼ੇ ਵਜੋਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਬੱਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਵਸੂਲੀ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਅਸੀਂ ਹੇਠਾਂ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੇਵਾਂਗੇ। ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਇੱਕ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਨਾ ਦੇਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਬੇਲੋੜਾ ਹੋਵੇਗਾ।

13. ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਨਿਰੀਖਣ ਤੋਂ ਇਹ ਖੁਲਾਸਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਪੈਰਾ 4 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਵਰਣਨ ਤੋਂ ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਸਿਰਫ ਦੋ ਤੱਥਾਂ ਉੱਤੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਸੀ, (i) ਕਿ ਵਾਅਦਾ ਨੋਟ ਸਾਲ 2012 ਦੇ ਹਨ, (ii) ਕਿ ਚੈੱਕ ਸਾਲ 2017 ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸੰਕੇਤ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਚੈੱਕ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਵਾਅਦਾ ਨੋਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਸ ਨੂੰ ਸਮਾਂਬੱਧ ਕਰਜ਼ੇ ਵਜੋਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਬੱਧ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਦੇ ਨਿਰੀਖਣ ਉੱਤੇ ਅਸੀਂ ਨੋਟ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਗਲਤ ਦਿਸ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਇੱਕ ਸੰਕੇਤ ਉੱਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਆਪਣੇ ਸਿੱਟੇ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ।

14. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਸਾਰੇ ਚਾਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਤੱਥ ਲਗਭਗ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਬਿਰਤਾਂਤ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਮਿਤੀ 25.07.2012 (ਅਨੁਲਗ ਪੀ/1) ਦੇ ਵਾਅਦਾ ਨੋਟ ਦਾ ਇੱਕ ਨਿਰੀਖਣ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦਰਜ ਹੋਵੇਗਾਃ “.....ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੈਂ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਖਰਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ

ਉੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਲਈ ਉੱਪਰ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਦਾ ਲਾਭ ਲੈ ਕੇ Rs.20,00,000/- (ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚਃ ਸਿਰਫ ਵੀਹ ਲੱਖ ਰੁਪਏ) ਦੀ ਨਕਦ ਰਕਮ ਇਕੱਠੀ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਲਈ ਮੈਂ ਅੱਗੇ 2/- ਰੁਪਏ (ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚਃ ਦੋ ਰੁਪਏ ਸਿਰਫ਼) ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਮੈਂ ਕੁੱਲ ਭੁਗਤਾਨ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾ ਕੇ ਦਸੰਬਰ 2016 ਦੀ ਮਿਤੀ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪੂੰਜੀ ਜਾਂ ਮੁੱਖ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਮਾਸਿਕ ਵਿਆਜ ਦੀ ਰਕਮ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਲਈ ਵਾਅਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹਾਂ। ਤੁਹਾਡੇ ਜਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਸਾਈਨੀ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਰਕਮ ਆਪਣੇ ਘਰ ਲੈ ਕੇ ਜਾਓ ਅਤੇ ਉੱਥੇ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰੋ।

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

15. ਉੱਪਰ ਕੱਢੇ ਗਏ ਅਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਵੇਖਣਾ ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਾਅਦਾ ਦਸੰਬਰ, 2016 ਦੇ ਅੰਦਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ ਵਿਆਜ ਦੇ ਨਾਲ ਮੂਲ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਜਦੋਂ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦਸੰਬਰ, 2016 ਦੇ ਅੰਦਰ ਰਕਮ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਦਸੰਬਰ, 2016 ਦੇ ਅੰਦਰ ਭੁਗਤਾਨ ਨਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਇਸ ਰਕਮ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਦਸੰਬਰ, 2016 ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ ਹੀ ਸਾਹਮਣੇ ਆਵੇਗਾ। ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਸੀਮਾ ਕਾਨੂੰਨ, 1963 ਵਿੱਚ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 34 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀਮਾ ਹੋਵੇਗੀ। ਅਸਾਨ ਸੰਦਰਭ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, ਇਸ ਨੂੰ ਹੇਠਾਂ ਇੱਥੇ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਹੈਃ

ਅਨੁਸੂਚੀ

ਸੀਮਾ ਦੇ ਅੰਕੜੇ

ਸੂਟ ਦਾ ਵੇਰਵਾ	ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ	ਜਿਸ ਤੋਂ ਸਮਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਚਲਾਓ
ਭਾਗ II-ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮਾਮਲੇ		
34. ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਤ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਐਕਸਚੇਂਜ ਜਾਂ ਪ੍ਰੋਮਿਸਰੀ ਨੋਟ ਦੇ ਬਿੱਲ 'ਤੇ, ਨਜ਼ਰ	ਤਿੰਨ ਸਾਲ	ਜਦੋਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮਾਂ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਆਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਾਂ ਮੰਗ ਤੋਂ ਬਾਅਦ।		

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

16. ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਦਰਸਾਏਗੀ ਕਿ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਪ੍ਰੋਮਿਸਰੀ ਨੋਟ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਸਮੇਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਪੂੱਗਣ 'ਤੇ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਚੱਲਣੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਲਈ, ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਸਮਾਂ ਦਸੰਬਰ, 2016 ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਤੋਂ ਚੱਲਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਯਾਨੀ ਦਸੰਬਰ, 2019 ਦੌਰਾਨ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ। ਉਸ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ, ਰੁਪਏ ਦਾ ਚੈੱਕ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। 10,00,000/- ਜੋ ਕਿ ਇੱਥੇ ਵਿਸ਼ਾ ਵਸਤੂ ਹੈ ਮਿਤੀ 28.04.2017 ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ। 2017 ਦੇ CC ਨੰਬਰ 681 ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਾਇਤ 11.07.2017 ਨੂੰ ਚੀਫ ਮੈਟਰੋਪੋਲੀਟਨ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸਮਾਨ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਨਾ ਸਿਰਫ ਇਹ ਰਕਮ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਸੂਲੀਯੋਗ ਕਰਜ਼ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਚਿਹਰੇ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ, ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵੀ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਤੁਰੰਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 482 ਅਧੀਨ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਲਿਹਾਜ਼ ਨਾਲ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ 2018 ਦੀ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 12652, 12670, 12675 ਅਤੇ 12676 ਵਿੱਚ 12.02.2019 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੁਕਮ ਟਿਕਾਊ ਨਹੀਂ ਹੈ।

17. ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਉਸੇ ਅਨੁਸਾਰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

18. 2017 ਦੀ ਸੀ. ਸੀ. No.681,2017 ਦੀ ਸੀ. ਸੀ. No.644,2018 ਦੀ ਸੀ. ਸੀ. No.250 ਅਤੇ 2018 ਦੀ ਸੀ. ਸੀ. No.254 ਵਾਲੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਚੀਫ ਮੈਟਰੋਪੋਲੀਟਨ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ, ਵਿਸ਼ਾਖਾਪਟਨਮ ਦੀ ਫਾਈਲ ਵਿੱਚ ਬਹਾਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਿ ਮਾਮਲਾ ਸਾਲ 2017 ਤੋਂ ਲੰਬਿਤ ਹੈ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਹੁਣ ਜਿੰਨੀ ਜਲਦੀ ਹੋ ਸਕੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਏਗੀ ਪਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਕਾਪੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰੇਗੀ।

19. ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨਾਲ ਵੱਖ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੀ ਗੈਰ-ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਐਮਿਕਸ ਕਿਊਰੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਸਿਧਾਰਥ ਲੂਥਰਾ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਆਮ, ਯੋਗ ਸਹਾਇਤਾ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ।

20. ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗਤ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

21. ਲੰਬਿਤ ਅਰਜ਼ੀ, ਜੇ ਕੋਈ ਹੈ, ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਸਿਰਲੇਖ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨਃ ਦਿਵਿਆ ਪਾਂਡੇ ਕੇਸ ਦਾ ਨਤੀਜਾਃ ਅਪੀਲਾਂ ਦੀ ਆਗਿਆ ਹੈ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Tarun Mehra

Advocate